Nuorisovaltuuston aloite: Nuorisovaltuuston läsnäolo- ja puheoikeus Iin kunnan lautakunnissa

Khall 25.05.2026 § 136

Valmistelija hallinto- ja talousjohtaja Jonne Karinkanta

Nuorisovaltuusto on jättänyt 18.5.2026 aloitteen Nuorisovaltuuston läsnäolo- ja puheoikeus Iin kunnan lautakunnissa.

Esittelijä Kunnanjohtaja Manninen Marjukka Iin kunta

Päätösesitys

Kunnanhallitus päättää lähettää nuorisovaltuuston aloitteen hallinto- ja talouspalveluihin vastattavaksi.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Khall 03.11.2026 § 262
106/00.01.03.01/2026

Valmistelija hallinto- ja talousjohtaja Jonne Karinkanta

Iin Nuorisovaltuusto on jättänyt aloitteen kunnanvaltuustolle 18.5.2026. Aloitteessa nuorisovaltuusto esittää, että nuorisovaltuustolle myönnetään läsnä- ja puheoikeus kunnan lautakuntien kokouksiin- Oikeus koskisi nuorisovaltuuston nimeämiä edustajia ja se kirjattaisiin kunnan hallintosääntöön tai muihin toimielimiä ohjaaviin määräyksiin.

Kuntalain 26 § mukaisesti Nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä (nuorisovaltuusto) ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Nuorisovaltuusto voi olla useamman kunnan yhteinen.

Nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisovaltuusto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa.

Nuorisolain (24 §) mukaan kunnan tulee järjestää nuorille mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn tai huolehtia heidän kuulemisestaan.

Kunnanhallitus (11.5.2026 §124) on asettanut kunnan nuorisovaltuuston toimikaudelle, joka on kalenterivuosi 2026. Osana nuorisovaltuuston nimeämistä kunnanhallitus on keskustellut nuorten mahdollisuuksista osallistua toimialojen suunnitteluun ja nuoria koskevaan päätöksentekoon. Tässä vaiheessa ei nähdä mahdollisena laajentaa nuorisovaltuuston edustajan nimeämistä kunnan lauta- ja johtokuntiin puhe- ja läsnäolo-oikeudella. Iin kunnan taloudellinen tilanne on haastava ja ei ole tarkoituksenmukaista lisätä hallinnon kustannuksia, vaan vähenevät resurssit tulee kohdentaa vastuullisesti kuntalaisille tärkeisiin peruspalveluihin. Nykyisen resursoinnin osalta vaikuttamistoimielinten toimintaa on mahdollista kehittää seuraavilla toimenpiteillä:

Vaikuttamistoimielinten ja kunnanhallituksen yhteistoimintaa tulee kehittää systemaattisesti vuoropuhelun ja kuntalain hengen toteutumisen varmistamiseksi. Loppuvuodesta 2026 kunnanvaltuustolle esitetään hyväksyttäväksi hallintosäännön muutos, jossa nuorisovaltuuston edustajalle mahdollistetaan aloiteoikeus kunnanvaltuuston kokouksessa.Vuodesta 2027 alkaen asetetaan tavoitteeksi, että kunnanhallitukselle ja nuorisovaltuustolle, vanhus- ja vammaisneuvostolle sekä kylien neuvottelukunnalle järjestetään kaksi yhteistä tapaamista vuosittain, johon osallistuu myös kunnan johtavia viranhaltijoita ja muita asiantuntijoita. Tavoitteena on, että nämä yhteistapaamiset lisäävät vaikuttamisryhmien osallisuutta ja mahdollisuutta vaikuttaa kunnan päätöksentekoon. Yhteisissä tapaamisissa voidaan paneutua tietyn teeman äärelle tai käydä avointa vuoropuhelua kunnan palvelujen kehittämisestä.

Päätösvalmistelun osalta on tunnistettu tarve kehittää vaikuttamistoimielinten käyttöä heitä koskevien asioiden valmistelussa. Toimintaa kehitetään sekä antamalla vaikuttamistoimielimille mahdollisuus lausua valmisteilla olevista asioista, jotka koskevat asianosaisen vaikuttamistoimielimen toimintaa sekä kehitetään toimintamallia, jossa lauta- ja johtokunnat sekä kunnanhallitus voivat kuulla vaikuttamistoimielimiä kokouksen yhteydessä ennen päätöksentekoa. Nyt esitettyjä toimenpiteitä ja niiden riittävyyttä tulee arvioida vuosittain kunnanhallituksen ja vaikuttamistoimielinten yhteisissä tapaamisissa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Manninen Marjukka Iin kunta

Päätösesitys

Kunnanhallitus päättää hyväksyä esitetyn vastauksen ja antaa sen edelleen kunnanvaltuustolle tiedoksi.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.